

Kielce, dnia 23 lutego 2024 r.

WK.60.25.2023

Pan Waldemar Sikora

Burmistrz Miasta i Gminy Busko-Zdrój

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w Urzędzie Miasta i Gminy w Busku-Zdroju w okresie od 5 września 2023 r. do 27 października 2023 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy **Busko-Zdrój** za 2022 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 27 grudnia 2023 r.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Zdarzenia dotyczące zmian w stanie środków trwałych (konto 011) na kwotę ogółem 273.524,29 zł nie zostały ujęte we właściwych okresach sprawozdawczych na skutek nieterminowego przekazywania do Wydziału Finansowo-Budżetowego Urzędu przez pracowników merytorycznie odpowiedzialnych dowodów OT. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości².
2. W bilansie jednostki budżetowej Urzędu Miasta i Gminy sporządzonym na dzień 31.12.2022 r. w Aktywach w kolumnie „Stan na koniec roku” w wierszu A.II.1.1.1 „Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego przekazane w użytkowanie wieczyste innym podmiotom” wykazano kwotę 3.449.324,68 zł zamiast kwoty 3.766.664,68 zł, stanowiącej saldo Wn konta analitycznego 011-0-1 „Środki trwałe - grupa 0 Grunty oddane w wieczyste użytkowanie”. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 23 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.
3. W sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31.12.2022 r. (korekta nr 1 z dnia

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

30.03.2023 r.) po stronie wykonania w „Przychodach” w pozycji „D12. spłata udzielonych pożyczek” oraz w „Rozchodach” w pozycji „D22. udzielone pożyczki” nie wykazano kwoty 212.368,00 zł z tytułu udzielonej w 2022 r. z budżetu Gminy pożyczki krótkoterminowej.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁴ oraz § 12 pkt 5 lit. b) i pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych, stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.

4. W sprawozdaniu Urzędu Miejskiego Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2022 r. (korekta nr 1 z dnia 29.03.2023 r.) w pozycji „Depozyty na żądanie” wykazano kwotę 41.551.946,04 zł zamiast kwoty 41.565.401,54 zł w wyniku nieuwzględnienia stanu środków pieniężnych w drodze w wysokości 13.455,50 zł według stanu na dzień 31.12.2022 r. (saldo Wn konta 141 „Środki pieniężne w drodze”). Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵ w związku z § 13 ust. 1 pkt 4 lit. a) Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

II. W zakresie wydatków budżetowych:

1. Wpłaty nagrody jubileuszowej za 25 lat pracy dla pracownika Urzędu Miasta i Gminy dokonano z opóźnieniem wynoszącym 162 dni, co narusza § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych⁶.
2. W umowie z dnia 31.12.2021 r. na udzielenie zamówienia publicznego pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Busko – Zdrój” nie zawarto postanowienia dotyczącego łącznej maksymalnej wysokości kar umownych, których mogły dochodzić strony, co narusza art. 436 pkt 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2019 r. Prawo zamówień publicznych⁷.
3. Nieterminowo zwrócono 70% wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy na wykonanie zadania „Remont dróg gminnych na terenie Gminy Busko – Zdrój – etap I” w zakresie Części III (zwrot dokonany w dniu 27.09. 2023 r. a odbiór końcowy zadania 5.09.2022 r.), co narusza art. 453 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

III. W zakresie rozliczenia otrzymanych i udzielonych dotacji:

Kontrola prawidłowości ustalenia i wypłaty dotacji dla Przedszkola Niepublicznego „Smerfuś” w Busku - Zdroju za 2021 r., za 2022 r. oraz za okres styczeń-sierpień 2023 r. wykazała, że:

1. Nieprawidłowo przeprowadzono aktualizację podstawowej kwoty dotacji w październiku 2021 r. oraz w 2022 r.:
  - a) w kwocie wydatków bieżących w wysokości 7.075.340,90 zł zaplanowanych na prowadzenie przedszkoli przez Gminę według stanu na dzień 30.09.2021 r. nienależnie uwzględniono wydatki zaplanowane w rozdziale klasyfikacji budżetowej 80103 „Oddziały przedszkolne”

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 144 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1960 ze zm., dalej rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm., dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

w wysokości 234.928,00 zł. Ponadto nie uwzględniono kosztów wspólnych z tytułu wydatków na wynagrodzenia dyrektorów placówek oświatowych w wysokości 13.383,18 zł oraz wydatków zaplanowanych w rozdziale 80149 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego” w wysokości 60.647,00 zł;

- b)** w kwocie wydatków bieżących w wysokości 8.724.368,57 zł zaplanowanych na prowadzenie przedszkoli przez Gminę według stanu na dzień 30.09.2022 r. nie uwzględniono kosztów wspólnych z tytułu wydatków na wynagrodzenia dyrektorów placówek oświatowych w wysokości 14.826,55 zł oraz części wydatków zaplanowanych w rozdziale 80149 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego” w wysokości 61.818,78 zł.

W czasie trwania kontroli kompleksowej dokonano korekty naliczenia podstawowej kwoty dotacji za 2021 rok dla przedszkoli wg stanu na dzień 30.09.2021 r. oraz podstawowej kwoty dotacji za 2022 rok dla przedszkoli wg stanu na dzień 30.09.2022 r. z których wynika, że zawyżono wypłatę dotacji oświatowej za 2021 r. o kwotę 18.776,16 zł oraz zaniżono wypłatę dotacji oświatowej za 2022 rok o kwotę 6.645,10 zł.

Analogiczne nieprawidłowości wystąpiły przy aktualizacji podstawowej kwoty dotacji na 2021 rok oraz na 2022 rok dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, tj.:

– w kwocie wydatków bieżących w wysokości 1.491.105,00 zł zaplanowanych według stanu na dzień 30.09.2021 r. nieprawidłowo uwzględniono wydatki bieżące w wysokości 608.366,00 zł z rozdziału 80104 „Przedszkola”, a ponadto w przedmiotowej kwocie wydatków bieżących nie uwzględniono kosztów wspólnych z tytułu wydatków na wynagrodzenia dyrektorów placówek oświatowych w wysokości 12.276,00 zł oraz wydatków zaplanowanych w rozdziale 80149 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego” w kwocie 83.629,02 zł;

– w kwocie wydatków bieżących w wysokości 1.206.668,00 zł zaplanowanych według stanu na dzień 30.09.2022 r. nie uwzględniono kosztów wspólnych z tytułu wydatków na wynagrodzenia dyrektorów placówek oświatowych w wysokości 15.211,31 zł oraz wydatków zaplanowanych w rozdziale 80149 „Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego” w kwocie 123.637,56 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 12 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 9 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.⁸

- 2.** Za okres od września 2021 r. do grudnia 2021 r. oraz za okres od stycznia do sierpnia 2022 r. dokonano naliczenia i wypłaty dotacji oświatowej na inną liczbę uczniów, niż to wynikało ze złożonych w tym okresie przez Przedszkole Informacji miesięcznych o faktycznej liczbie uczniów uczęszczających do przedszkola. Przy naliczeniu dotacji przyjmowano liczbę 75 uczniów ogółem. Liczba ta wynikała z opinii sanitarnej właściwego organu o spełnieniu

---

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1400, dalej ustawa o finansowaniu zadań oświatowych

wymagań ochrony przeciwpożarowej i oceny stanu sanitarnego przedszkola oraz wynikała ze Statutu Przedszkola. Organ dotujący uznał, że uczęszczanie do przedszkola uczniów ponad liczbę 75 było działaniem bezprawnym organu prowadzącego. Tym samym nie wypłacano dotacji na dzieci przekraczające liczbę 75 uznając, iż nie można finansować niezgodnych z opinią sanitarną działań organu prowadzącego. Szacowane zaniżenie wypłaty dotacji wynosi 70.557,76 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 17 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych w związku z zasadami określonymi w uchwale Nr XXXVI/510/2017 Rady Miejskiej z dnia 28 grudnia 2017 r. i Nr XLII/517/2022 Rady Miejskiej z dnia 10 lutego 2022 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego i szkół prowadzonych na terenie Gminy Busko-Zdrój przez inne niż Gmina Busko-Zdrój osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania.

3. Bezpodstawnie wstrzymano wypłatę dotacji za okres czerwiec – listopad 2022 r. oraz za okres luty – czerwiec 2023 r., czym naruszono art. 36 ust. 6-8, art. 37 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 34 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Wypłata dotacji dla Przedszkola za okres czerwiec – listopad 2022 r. nastąpiła w dniu 09.12.2022 r. oraz za okres luty-czerwiec 2023 r. nastąpiła w dniu 03.07.2023 r.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu i gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz jako organ wykonawczy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Gminy, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków

pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Zapewnić bieżące przekazywanie do Wydziału Finansowo-Budżetowego dowodów OT dotyczących przyjęcia środków trwałych z inwestycji, celem umożliwienia ujmowania zdarzeń w miesiącu, w którym wystąpiły.
2. Zdarzenia, w tym operacje gospodarcze wykazywać w sprawozdaniu finansowym Bilans jednostki budżetowej zgodnie z ich treścią ekonomiczną, ujmując dane w zakresie ustalonym we wzorze tego sprawozdania stanowiącym załącznik nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r., stosownie do § 23 ust. 3 pkt 1 tego rozporządzenia, w związku z art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
3. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego poprzez wykazywanie w tym sprawozdaniu po stronie wykonania danych dotyczących przychodów i rozchodów z tytułu udzielonych pożyczek zgodnie z wykonanymi przychodami i rozchodami wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy, stosownie do § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej w związku z § 12 pkt 5 lit. b) oraz pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 37 do tego rozporządzenia.
4. Sprawozdanie kwartalne Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych w związku z § 13 ust. 1 pkt 4 lit. a) Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.
5. Nagrody jubileuszowe dla pracowników samorządowych przyznawać w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody oraz wypłacać niezwłocznie po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.
6. W umowach w sprawie zamówienia publicznego zawierać postanowienia dotyczące łącznej maksymalnej wysokości kar umownych, których mogły dochodzić strony, stosownie do art. 436 ustawy Prawo zamówień publicznych.
7. Zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy dokonywać w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należycie wykonane, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
8. Prawidłowo przeprowadzać aktualizację podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli oraz dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny, zgodnie z art. 12 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 9 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

9. Dla niepublicznego przedszkola niebędącego przedszkolem specjalnym niespełniającym warunków, o których mowa w art. 17 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, udzielać na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości równej 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy, zgodnie z art. 17 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.
10. Dotacje dla niepublicznego przedszkola przekazywać na rachunek bankowy przedszkola w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca, z tym że części za styczeń i za grudzień w terminie odpowiednio do dnia 20 stycznia oraz do dnia 15 grudnia roku budżetowego, zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Przekazanie dotacji wstrzymać w drodze decyzji administracyjnej jedynie w przypadkach określonych w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych, stosownie do art. 36 ust. 6-8, art. 37 ust. 1 i 2 tej ustawy.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

W zawiadomieniu o wykonaniu wniosków pokontrolnych proszę poinformować o rezultatach finansowych podjętych działań (np. kwotach odpisów, przypisów, skutków dokonanych korekt).

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka
Prezes⁹

Do wiadomości:
Rada Miejska w Busku-Zdroju

---

⁹ dokument podpisany elektronicznie